

จังหวัดสระบุรี

1. สถานการณ์ท่องเที่ยวของจังหวัด

จังหวัดสระบุรีเป็นจังหวัดที่นักท่องเที่ยวนิยมท่องเที่ยวจังหวัดหนึ่ง เนื่องจากมีสถานที่เที่ยวหลากหลาย เป็นทางผ่านไปสู่อีกหลายจังหวัด อยู่ไม่ไกลกรุงเทพมหานคร นักท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรีส่วนใหญ่จึงเป็นจังหวัดใกล้เคียง และเป็นแหล่งซื้อของฝากในราคาที่เหมาะสม เป็นแหล่งโบราณคดี พิพิธภัณฑสถาน และวัดสำคัญทางประวัติศาสตร์ เช่นวัดพระพุทธบาท จึงมีผู้นิยมไปไหว้พระและปฏิบัติธรรม นอกจากนี้ยังมีผู้นิยมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เช่นการเข้าโปรแกรมฟื้นฟูสุขภาพต่างๆ

ในปี 2551 บรรยากาศตามแหล่งท่องเที่ยวในช่วงไตรมาสที่ 1 ค่อนข้างคึกคัก เพราะมีงานเทศกาลนมัสการรอยพระพุทธบาท ช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ และชมทุ่งดอกทานตะวัน ในไตรมาสที่ 2 บรรยากาศยังค่อนข้างคึกคักอยู่ เนื่องจากเป็นเทศกาลสงกรานต์ อากาศร้อนมีนักท่องเที่ยวมาท่องเที่ยวตามน้ำตกภูเขาที่มีอากาศเย็นกันมาก ในไตรมาสที่ 3 มีงานประเพณีตักบาตรดอกไม้ในช่วงวันเข้าพรรษาเดือนกรกฎาคม แต่บรรยากาศแหล่งท่องเที่ยวค่อนข้างเงียบเหงา ช่วงนี้เกิดปัญหาเศรษฐกิจน้ำมันแพงขึ้น และเข้าสู่ฤดูฝน มีฝนตกชุกจึงส่งผลให้นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวน้อยมาก และไตรมาสที่ 4 บรรยากาศแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างไรก็คึกคักมาก มีนักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวตามแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติจำนวนมาก เนื่องจากช่วงนี้อากาศเย็นสบาย กำลังดี โดยทั่วไปแหล่งท่องเที่ยวสะอาดและร่มรื่นดี เจ้าหน้าที่ตามสถานที่ท่องเที่ยวให้ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวอย่างดี นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากันในลักษณะเป็นครอบครัว

แหล่งท่องเที่ยวที่มีผู้นิยมท่องเที่ยวมาก คือวัดพระพุทธบาทราชวรมหาวิหาร และรอยพระพุทธบาท น้ำตกเจ็ดสาวน้อย เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ ฟาร์มโชคชัย และวัดพระพุทธฉาย

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มักซื้อผลิตภัณฑ์จากกลุ่มสตรีแม่บ้าน ข้าวโพดและผลิตภัณฑ์จากไรสุวรรณ ศูนย์วิจัยข้าวโพดและข้าวฟ่างแห่งชาติ กะหรี่ปั๊บ และนมสด สินค้าประจำท้องถิ่น เมล็ดทานตะวัน ของฝาก ซึ่งมีราคาถูก แต่สินค้ามักไม่แปลกใหม่ บรรยากาศการช้อปปิ้งของจังหวัดนี้อยู่ในระดับปานกลาง จะค่อนข้างคึกคักช่วงเทศกาล และค่อนข้างเงียบเหงาในช่วงฤดูฝน

แหล่งท่องเที่ยวที่นิยมซื้อของฝากมาก ได้แก่

แหล่งท่องเที่ยว	สินค้าที่นักท่องเที่ยวชอบซื้อมากที่สุด
น้ำตกเจ็ดสาวน้อย	เนื้อ/หมูหวาน(เค็ม) เนื้อ/หมูฝอย เนื้อ/หมูแคดเดียว หมูสามรส น้ำพริก น้ำองุ่น ไวน์องุ่น พายองุ่น ผลิตภัณฑ์จากกล้วย กะหรี่ปั๊บ ผลไม้ตามฤดูกาล ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มสตรี แม่บ้าน ของขบเคี้ยว
อำเภอกลางดง	ผลไม้ตามฤดูกาล
เขื่อนป่าสัก	วุ้นมะพร้าว น้ำมะพร้าว ผลิตภัณฑ์จากกลุ่มแม่บ้าน เช่น กล้วยฉาบ น้ำผลไม้ มะพร้าวแก้ว
วัดพระพุทธรบาท	ไม้ตะพด, ขนมพื้นเมืองจากฝีมือกลุ่มแม่บ้าน
มวกเหล็กสตั๊ก	สตั๊ก น้ำองุ่น น้านม ข้าวโพด
ฟาร์มโชคชัย	สินค้าที่ระลึก ผลิตภัณฑ์จากนม
ไร่สุวรรณ	น้านมข้าวโพด ข้าวโพดหวาน สินค้าโอท็อป กะหรี่ปั๊บ น้ำ องุ่น ไวน์
อำเภอเมือง	องุ่น

2. โครงสร้างทั่วไปของผู้เดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในแต่ละจังหวัด

กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษามีทั้งสิ้น 2,446 ตัวอย่าง แบ่งเป็นคนไทยร้อยละ 92 และชาวต่างประเทศร้อยละ 8 โดยมีกลุ่มคนไทยที่ค้างคืนร้อยละ 45 และชาวต่างประเทศค้างคืนร้อยละ 68

2.1 ภูมิลำเนา/ถิ่นที่อยู่อาศัย

คนไทยที่เดินทางมาสระบุรี ส่วนใหญ่มาจากภาคกลาง และกรุงเทพฯ ด้วยสัดส่วนร้อยละ 40 และ 26 ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศส่วนใหญ่จะมาจากประเทศในเอเชียและยุโรป ด้วยสัดส่วนร้อยละ 68 และ 19 ตามลำดับ

ตารางที่ 1 ภูมิลำเนาของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักทัศนจรคนไทยที่มาสระบุรี ในปี 2551

จังหวัด	ภูมิลำเนา	คนไทย			ภูมิลำเนา	ต่างประเทศ		
		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม		นักทัศนจร	นักท่องเที่ยว	รวม
สระบุรี	1. กรุงเทพฯ ฯ	22.92	29.60	25.95	1. ทวีปอเมริกา	9.52	5.07	6.47
	2. ภาคกลาง	52.20	24.98	39.86	2. ทวีปยุโรป	25.40	15.94	18.91
	3. ภาคตะวันตก	3.10	4.92	3.92	3. โอเชียเนีย	-	10.14	6.97
	4. ภาคตะวันออก	8.08	9.93	8.92	4. ทวีปเอเชีย	65.08	68.84	67.66
	5. ภาคเหนือ	4.16	13.18	8.25	5. ตะวันออกกลาง	-	-	-
	6. ภาคใต้	0.65	2.36	1.43	6. ทวีปแอฟริกา	-	-	-
	7. ภาคอีสาน	8.89	15.04	11.68				
	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00	ยอดรวม (ร้อยละ)	100.00	100.00	100.00
	ยอดรวม (คน)	1,227	1,017	2,244	ยอดรวม (คน)	64	138	202

2.2 เพศ อายุ อาชีพ รายได้

คนไทย

กลุ่มตัวอย่างคนไทยประกอบด้วยเพศหญิงและชายในสัดส่วนร้อยละ 47:53 ประมาณร้อยละ 82 เป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 45 ปี ส่วนใหญ่เป็นแรงงานรับจ้าง (28%) ข้าราชการ-วิสาหกิจ (22%) และทำธุรกิจส่วนตัว (16%) ในด้านรายได้ ร้อยละ 75 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้มีรายได้ต่ำกว่า 30,000 บาทต่อเดือน

ชาวต่างประเทศ

ชาวต่างประเทศที่มาจังหวัดสระบุรี ร้อยละ 71 เป็นเพศชาย กลุ่มที่มีอายุระหว่าง 15-44 มีมากถึงร้อยละ 80 ของกลุ่มตัวอย่าง อาชีพของผู้เดินทางส่วนใหญ่คือ พนักงานบริษัท (5%) เจ้าของกิจการ (50%) และแรงงานรับจ้าง (37%) โดยทั้ง 3 กลุ่มมีสัดส่วนรวมกันถึงร้อยละ 92 ของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 95 เป็นกลุ่มผู้มีรายได้ต่ำกว่า 40,000 เหรียญสหรัฐต่อปี

ตารางที่ 2 เพศ อายุ อาชีพของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาสระบุรี ในปี 2551

สระบุรี	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
เพศ	ชาย	54.44	51.82	53.25	57.81	76.81	70.79
	หญิง	45.56	48.18	46.75	42.19	23.19	29.21
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อายุ	15-24 ปี	20.62	11.80	16.62	6.25	6.52	6.44
	25-34 ปี	40.26	31.07	36.10	23.44	39.86	34.65
	35-44 ปี	25.02	35.40	29.72	42.19	36.96	38.61
	45-54 ปี	10.19	16.52	13.06	23.44	15.94	18.32
	55-64 ปี	2.93	4.62	3.70	4.69	0.72	1.98
	65 ปีขึ้นไป	0.98	0.59	0.80	-	-	-
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
อาชีพ	เจ้าของกิจการ	14.18	18.49	16.13	40.63	54.35	50.00
	ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	20.54	22.91	21.61	1.56	-	0.50
	พนักงานบริษัท	12.39	13.27	12.79	9.38	2.90	4.95
	แม่บ้าน	3.26	5.41	4.23	3.13	-	0.99
	นักเรียน นักศึกษา	13.61	7.77	10.96	4.69	6.52	5.94
	เกษียณ	1.30	1.47	1.38	1.56	-	0.50
	เกษตรกร	2.69	6.69	4.50	-	-	-
	แรงงานรับจ้าง	31.54	23.50	27.90	39.06	36.23	37.13
	อื่นๆ	0.49	0.49	0.49	-	-	-
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 3 โครงสร้างด้านรายได้ของกลุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวและนักท่องเที่ยวคนไทยที่มาสระบุรี ในปี 2551

จังหวัด	รายได้ (บาทต่อปี)	ชาวไทย			รายได้ (US\$ ต่อปี)	ชาวต่างชาติ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	Total
สระบุรี	ไม่มีรายได้	10.19	7.77	9.09	1.less than USD 10,000 / Year	20.31	31.88	28.22
	น้อยกว่า 10,000	19.64	13.67	16.93	2.USD 10,000 – 14,999 / Year	26.56	13.77	17.82
	10,000-15,000	23.47	23.21	23.35	3.USD 15,000 – 19,999 / Year	29.69	36.23	34.16
	15,001-30,000	25.59	26.55	26.02	4.USD 20,000 – 39,999 / Year	17.19	14.49	15.35
	30,001-45,000	14.75	20.35	17.29	5.USD 40,000 – 59,999 / Year	4.69	3.62	3.96
	45,001-60,000	4.48	4.62	4.55	6.USD 60,000 – 79,999 / Year	1.56	0.00	0.50
	60,000-75,000	1.55	1.97	1.74	7.USD Over 80,000 / Year	0.00	0.00	0.00
	75,001-90,000	0.24	1.38	0.76				
	มากกว่า 90,000	0.08	0.49	0.27				
	รวม (%)	100.00	100.00	100.00	รวม (%)	100.00	100.00	100.00
ยอดรวม (คน)	1,227	1,017	2,244	ยอดรวม (คน)	64	138	202	

3. พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยว/พักผ่อนในแต่ละครั้ง

คนไทย

วัตถุประสงค์หลักของนักท่องเที่ยวที่มาเป็นการเดินทางเพื่อท่องเที่ยวร้อยละ 53 และเพื่อเยี่ยมญาติ/เพื่อนร้อยละ 21 โดยมีมากถึงร้อยละ 78 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวสระบุรี จังหวัดเดียว ประมาณร้อยละ 55 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน การมาเยือนจังหวัดสระบุรี ร้อยละ 36 เป็นการเดินทางครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 35 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 39 เดินทางมากับครอบครัว โดยส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทางมากกว่า 1-3 คน

ชาวต่างประเทศ

วัตถุประสงค์หลักร้อยละ 78 เป็นการเดินทางมาสระบุรีเพื่อท่องเที่ยว/พักผ่อน และมีประมาณร้อยละ 17 ที่เดินทางมาติดต่อธุรกิจ โดยมีร้อยละ 30 ของกลุ่มตัวอย่างที่เดินทางมาเที่ยวสระบุรีจังหวัดเดียว และอีกร้อยละ 53 เดินทางท่องเที่ยว 2-3 จังหวัด ร้อยละ 32 ของกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ค้างคืน และร้อยละ 99 เป็นการเดินทางมาสระบุรีเป็นครั้งแรกในปี 2551 สำหรับผู้ร่วมทางร้อยละ 65 เป็นการเดินทางมากับเพื่อน และร้อยละ 21 เดินทางมากับครอบครัว ส่วนใหญ่มีจำนวนผู้ร่วมทาง 1-3 คน

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ร้อยละ)

สระบุรี	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
วัตถุประสงค์ ของการท่องเที่ยว	1. ท่องเที่ยว/พักผ่อน	64.87	38.54	52.94	93.75	71.01	78.22
	2. ประชุม/อบรม/สัมมนา/ดูงาน	1.55	16.62	8.38	-	2.90	1.98
	3. ติดต่อธุรกิจ	4.73	9.14	6.73	4.69	23.19	17.33
	4. ปฏิบัติราชการ/ปฏิบัติงาน	0.57	4.13	2.18	-	2.90	1.98
	5. เยี่ยมญาติ/เพื่อน	14.02	28.42	20.54	1.56	-	0.50
	6. ชมนิทรรศการ/แสดงสินค้า	0.65	0.59	0.62	-	-	-
	7. ได้รับรางวัล	0.08	0.20	0.13	-	-	-
	8. ไหว้พระ ปฏิบัติธรรม	13.53	2.36	8.47	-	-	-
	9. อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนจังหวัดที่ ท่องเที่ยว	1 จังหวัด	82.97	72.96	78.43	9.38	39.13	29.70
	2 จังหวัด	15.73	24.98	19.92	39.06	29.71	32.67
	3 จังหวัด	1.06	1.87	1.43	18.75	21.01	20.30
	4 จังหวัด	0.24	0.20	0.22	26.56	8.70	14.36
	5 จังหวัดขึ้นไป	-	-	-	6.25	1.45	2.97
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
จำนวนการเยี่ยม เยือน	จำนวน 1 ครั้ง	32.36	40.71	36.14	100.00	99.28	99.50
	จำนวน 2 ครั้ง	30.89	31.76	31.28	-	0.72	0.50
	จำนวน 3 ครั้ง	17.93	15.93	17.02	-	-	-
	จำนวน 4 ครั้ง	12.39	6.98	9.94	-	-	-
	จำนวน 5 ครั้งขึ้นไป	6.44	4.62	5.61	-	-	-
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
ผู้ร่วมทาง	คนเดียว	6.28	10.82	8.33	9.38	13.77	12.38
	เพื่อนหรือแฟน	44.50	23.01	34.76	54.69	70.29	65.35
	ครอบครัว	36.67	40.71	38.50	31.25	15.94	20.79
	ญาติ	8.72	7.67	8.24	-	-	-
	กลุ่มที่ทำงานร่วมกัน	3.67	16.72	9.58	-	-	-
	อื่น ๆ	0.16	1.08	0.58	4.69	-	1.49
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

ตารางที่ 4 พฤติกรรมการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางชาวไทยและชาวต่างประเทศ (ต่อ)

สระบุรี	รายการ	คนไทย			ต่างประเทศ		
		นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม	นักท่องเที่ยว	นักท่องเที่ยว	รวม
จำนวนผู้ร่วม ทาง	จำนวน 1 คน	25.59	32.45	28.70	31.25	21.01	24.26
	จำนวน 2 คน	18.83	20.06	19.39	29.69	43.48	39.11
	จำนวน 3 คน	23.72	16.42	20.41	23.44	22.46	22.77
	จำนวน 4 คน	18.83	11.01	15.29	7.81	10.14	9.41
	จำนวน 5 คน	7.82	7.28	7.58	3.13	2.90	2.97
	จำนวน 6-10 คน	4.48	9.14	6.60	4.69	-	1.49
	จำนวนมากกว่า 10 คน	0.73	3.64	2.05	-	-	-
	รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00

4. แรงจูงใจในการเดินทางและแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด

แรงจูงใจสำคัญที่ดึงดูดให้นักทัศนกรชาวไทยมาจังหวัดสระบุรี ได้แก่ ระยะทาง เวลาในการเดินทาง และความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ

สำหรับนักท่องเที่ยวไทยนั้น แรงจูงใจสำคัญที่มาจังหวัดสระบุรี คือ ระยะทาง เวลาในการเดินทาง และช่วงเทศกาล โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดสระบุรีได้มากกว่าร้อยละ 67

ส่วนนักทัศนกรชาวต่างประเทศ ร้อยละ 16 ตอบว่ามาจังหวัดสระบุรี เพราะมีสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ร้อยละ 29 ตอบว่าเพราะสินค้าราคาถูก

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ แรงจูงใจที่สำคัญ ได้แก่ สินค้าราคาถูก เวลาในการเดินทาง และความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ โดยปัจจัยทั้งสามสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวมาจังหวัดสระบุรีมากกว่าร้อยละ 62

ตารางที่ 5 แรงจูงใจในการเดินทางท่องเที่ยวของนักเดินทางที่มาจังหวัดสระบุรีในไตรมาสที่ 2/2551

แรงจูงใจของการมาเที่ยว	นักท่องเที่ยว		นักท่องเที่ยว	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สถานที่ท่องเที่ยว	9.21	15.63	5.51	6.52
มีความปลอดภัย	1.14	0.00	1.77	10.87
อาหารอร่อย	1.55	0.00	0.69	7.97
ความสะดวกในการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	11.82	12.50	11.80	15.22
ช่วงเทศกาล	9.37	15.63	11.50	0.72
การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว	1.06	6.25	1.77	2.90
สินค้าราคาถูก	4.24	28.13	7.28	31.88
ระยะทาง	32.03	15.63	28.91	7.97
เวลาในการเดินทาง	28.61	6.25	28.61	15.94
อื่นๆ	0.98	0.00	2.16	0.00
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00

สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักเดินทางนิยมไปเที่ยวมากที่สุด 3 อันดับแรก ของนักเดินทางชาวไทย ได้แก่ น้ำตก ถ้ำ วัด และแหล่งช้อปปิ้ง ตามลำดับ ส่วนชาวต่างประเทศนิยมไปเที่ยว วัด แหล่งช้อปปิ้ง และน้ำตก ถ้ำ ตามลำดับ

ตารางที่ 6 สถานที่ท่องเที่ยวของจังหวัดที่นักเดินทางนิยมไปเที่ยว

แหล่งท่องเที่ยว	กลุ่มตัวอย่าง	
	ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
วัด	36.61	56.26
พระราชวัง	0.00	0.32
แหล่งบันเทิงนันทนาการ	7.63	7.44
อุทยานแห่งชาติ	4.86	0.00
อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
พิพิธภัณฑ์	0.00	0.00
ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	41.79	9.39
แหล่งช้อปปิ้ง	9.11	26.59
สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
รวม	100.00	100.00

5. การประเมินคุณภาพของแหล่งท่องเที่ยวและสถานที่พักผ่อน

5.1 คุณภาพของแหล่งท่องเที่ยว

จังหวัดสระบุรีจัดว่าเป็นจังหวัดที่มีปัญหาตามแหล่งท่องเที่ยวไม่มาก สำหรับชาวไทย แหล่งท่องเที่ยวที่มีปัญหามากที่สุดในจังหวัดสระบุรี คือ ชายหาด น้ำตก ถ้ำ อุทยานแห่งชาติ แหล่งช้อปปิ้ง แหล่งบันเทิงนันทนาการ และวัด ตามลำดับ ส่วนนักเดินทางชาวต่างชาติ ไม่พบปัญหา

ตารางที่ 7 ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ท่องเที่ยวของนักเดินทางที่มาจังหวัดสระบุรีในปี 2551

แหล่งท่องเที่ยว		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สระบุรี	วัด	0.97	0.00
	พระราชวัง	0.00	0.00
	แหล่งบันเทิงนันทนาการ	1.07	0.00
	อุทยานแห่งชาติ	3.93	0.00
	อุทยานประวัติศาสตร์	0.00	0.00
	พิพิธภัณฑ์	0.00	0.00
	ชายหาด น้ำตก ถ้ำ	6.22	0.00
	แหล่งช้อปปิ้ง	1.53	0.00
	สวนสัตว์ สวนสนุก	0.00	0.00
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	2,244	202

5.2 คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะ

คุณภาพการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของจังหวัดสระบุรีอยู่ในเกณฑ์ดีมาก นักเดินทางชาวไทยที่มาจังหวัดสระบุรี ส่วนใหญ่คือร้อยละ 2.36 ของกลุ่มตัวอย่างตอบว่ามีปัญหาด้านการใช้รถประจำทาง/ รถสองแถว ส่วนนักเดินทางชาวต่างประเทศมีปัญหาน้อยกับการใช้บริการรถมอเตอร์ไซค์ ร้อยละ 0.5

ตารางที่ 8 ปัญหาเกี่ยวกับการให้บริการระบบขนส่งสาธารณะของนักเดินทางที่มาจังหวัดสระบุรีในไตรมาสที่ 2/2551

ระบบขนส่งสาธารณะ		ร้อยละของผู้มีปัญหาในแต่ละแหล่งท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สระบุรี	รถประจำทาง/รถสองแถว	2.36	0.00
	เรือโดยสาร	0.04	0.00
	รถแท็กซี่/รถสามล้อ/แท็กซี่	0.18	0.00
	รถมอเตอร์ไซด์รับจ้าง	0.36	0.50
	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	2,244	202

5.3 คุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัด

ในการประเมินการให้บริการของสถานที่พักแรมในจังหวัดสระบุรี ทั้งในด้านของ คุณภาพ ความสะอาด และสุขอนามัยอาหารของที่พักแรม พบว่า นักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 82 80 และ 81 มีความพอใจในระดับปานกลาง ตามลำดับ โดยมีความไม่พึงพอใจ ร้อยละ 1 2 และ 1 ตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยวต่างประเทศ ส่วนใหญ่จะมีความพึงพอใจใน บริการของสถานที่พักในจังหวัดสระบุรีระดับพอใช้ ร้อยละ 71 72 และ 71 ตามลำดับ และระดับดี ในสัดส่วนร้อยละ 29 28 และ 29 ตามลำดับ โดยมีความไม่พึงพอใจเป็นศูนย์

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดสระบุรีในปี 2551

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
คุณภาพของที่พักแรม	แย่มาก	0.95	0.00
	พอใช้	81.68	71.01
	ดี	17.37	28.99
	รวม	100.00	100.00
ความสะอาดของที่พักแรม	แย่มาก	1.76	0.00
	พอใช้	78.97	71.74
	ดี	19.27	28.26
	รวม	100.00	100.00

ตารางที่ 9 การประเมินคุณภาพการให้บริการสถานที่พักของจังหวัดสระบุรีในปี 2551 (ต่อ)

		นักท่องเที่ยว	
		ชาวไทย	ชาวต่างชาติ
สุขอนามัยของอาหารของที่พัก แรม	แย่	1.09	0.00
	พอใช้	81.28	71.01
	ดี	17.64	28.99
	รวม	100.00	100.00

5.4 ข้อคิดเห็นของนักเดินทางด้านบริการของจังหวัด

ผลการสำรวจข้อคิดเห็นจากนักวิจัยภาคสนาม ผู้ประกอบการและผู้ให้บริการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดด้วยแบบสอบถาม พอสรุปประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการท่องเที่ยวจังหวัดสระบุรีได้ดังนี้

- ควรจะมีรถประจำทางเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะในช่วงเทศกาลท่องเที่ยว และจัดบริการรถประจำทางไปยังสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกนักท่องเที่ยวหลายกลุ่ม หากเป็นฤดูร้อนควรมีรถประจำทางปรับอากาศ และรถประจำทางควรมีการจัดตารางออกเดินทางของรถให้ตรงเวลา
- ในช่วงเดือนตุลาคม-เดือนพฤศจิกายน อากาศแห้งแล้ง ลมพัดแรง ฝุ่นละอองเยอะ ไม่เหมาะกับการชมวิวกกลางแจ้ง ควรจัดหากิจกรรมการท่องเที่ยวทดแทนและให้เหมาะสมกับสภาพภูมิอากาศ
- ควรจัดหาห้องน้ำให้อยู่ไม่ไกลจากแหล่งท่องเที่ยว
- ปัญหาเศรษฐกิจที่ไม่ดีของประเทศไม่ว่าจะน้ำมันแพง ทำให้นักท่องเที่ยวประหยัดในการใช้จ่ายมากขึ้นจากปีก่อนๆ จึงส่งผลให้นักท่องเที่ยวไม่นิยมเที่ยวเท่าที่ควร

6. โครงสร้างการใช้จ่าย

6.1 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่จัดการเดินทางเอง

นักเดินทางคนไทยที่จัดการเดินทางเอง ถ้าไม่ค้างคืนจะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดสระบุรีเฉลี่ย 1,703 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (18%) อาหารและเครื่องดื่ม (41%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (31%) และค่าใช้จ่ายอื่นๆ (8%)

สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีการค้างคืนในจังหวัดสระบุรี ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,525 บาท ค่าใช้จ่ายหลักได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (13%) อาหารและเครื่องดื่ม (36%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (18%) ค่าพาหนะเดินทางภายในจังหวัด (25%)

6.2 ค่าใช้จ่ายของคนไทยที่มากับบริษัทนำเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่ค้างคืนที่สระบุรี จะมีค่าใช้จ่ายในระหว่างท่องเที่ยวที่จังหวัดสระบุรีเฉลี่ย 1,375 บาทต่อคนต่อวัน ค่าใช้จ่ายหลักมี 4 รายการ คือ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (18%) อาหารและเครื่องดื่ม (15%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (55%) และค่าที่พัก (13%)

6.3 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่จัดการเดินทางเอง

ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 1,353 บาทรายการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่ไม่ค้างคืนมี 4 รายการหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (25%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (32%) ค่าพาหนะภายในจังหวัด (28%) และค่าเสื้อผ้าและอุปกรณ์เดินทาง (14%)

สำหรับนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีการค้างคืนในจังหวัดสระบุรี ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันจะอยู่ที่ 977 บาท ค่าใช้จ่ายหลัก ได้แก่ ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (14%) อาหารและเครื่องดื่ม (29%) ค่าที่พักภายในจังหวัด (28%) และ ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด (17%)

6.4 ค่าใช้จ่ายของชาวต่างประเทศที่มากับทัวร์

ส่วนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคน 1,619 บาท โดยมีค่าใช้จ่ายหลัก คือ ค่าพาหนะเดินทาง (3%) ค่าอาหารและเครื่องดื่ม (24%) และค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก (71%)

ตารางที่ 10 แสดงค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนของนักท่องเที่ยว นักทัศนจร จำแนกตามหมวดค่าใช้จ่ายต่างๆ ปี 2551

ค่าใช้จ่ายในจังหวัดสระบุรี	จัดการเดินทางมาเอง(ร้อยละ)				จัดการเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยว(ร้อยละ)			
	นักทัศนจร		นักท่องเที่ยว		นักทัศนจร		นักท่องเที่ยว	
	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ	ไทย	ต่างประเทศ
1. ค่าเสื้อผ้า อุปกรณ์การเดินทาง	0.60	14.17	0.81	10.83	0.00	1.54	0.00	0.00
2. ค่าพาหนะเดินทางในจังหวัด	30.51	28.08	25.04	16.67	0.00	3.09	54.55	0.00
3. ค่าที่พัก	0.00	0.00	17.69	28.21	0.00	0.00	12.73	0.00
4. ค่าอาหารและเครื่องดื่ม	41.24	32.27	36.15	28.72	0.00	23.94	14.55	0.00
5. ค่าซื้อสินค้าและของที่ระลึก	18.07	25.18	13.07	14.49	0.00	71.43	18.18	0.00
6. ค่าใช้จ่ายเพื่อความบันเทิง	1.37	0.31	1.70	1.02	0.00	0.00	0.00	0.00
7. ค่าบริการท่องเที่ยวภายในจังหวัด	0.25	0.00	1.08	0.06	0.00	0.00	0.00	0.00
8. ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	7.96	0.00	4.45	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00
รวม	100.00	100.00	100.00	100.00	0.00	100.00	100.00	0.00
ค่าใช้จ่ายเฉลี่ย/คน/วัน	1,703.60	1,352.71	1,525.41	976.97	0.00	1,618.75	1,375.00	0.00
ระยะพำนักเฉลี่ย(วัน)			2.42	5.91			2.00	0.00

7. ระยะเวลาในการพำนัก

ผู้ที่จัดการเดินทางเองและค้างคืน มักใช้เวลาพำนักที่สระบุรีเฉลี่ย 2.42 วันสำหรับชาวไทย และ 5.91 วันสำหรับชาวต่างประเทศ ส่วนผู้ที่เดินทางมากับบริษัทจัดนำเที่ยว โดยเฉลี่ยชาวไทยใช้เวลาพำนัก 2.00 วัน

8. โอกาสที่จะกลับมาเยือนจังหวัดสระบุรี

ผู้เดินทางทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติส่วนใหญ่มีความพึงพอใจต่อการเดินทางมาเยือนสระบุรี โดยมีร้อยละ 95.3 ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และร้อยละ 92.6 ของชาวต่างชาติที่กลับมาเยือนจังหวัดนี้อีกภายใน 3 ปี

จังหวัดท่องเที่ยว	ชาวไทย			ชาวต่างชาติ		
	มา	ไม่มา	จำนวนตัวอย่าง	มา	ไม่มา	จำนวนตัวอย่าง
สระบุรี	95.28	4.72	2,244	92.57	7.43	202

.....